

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET
Kultura izražavanja – Odsjek za razrednu nastavu

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: PEF RN 214	Naziv predmeta: Kultura izražavanja		
Ciklus: I ciklus	Godina: druga (II)	Semestar: četvrti (IV)	Broj ECTS kredita: 3
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 sedmično: 3 semestralno: 45 predavanja: 2 predavanja: 30 vježbe: 1 vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduvjet za upis:	Odslušana nastava na predmetu Bosanski, hrvatski i srpski jezik I		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ciljevi predmeta jesu upoznavanje i usvajanje znanja o vrstama jezičke djelatnosti, funkcijama i raslojavanju jezika i osnovnim pojmovima iz lingvističke stilistike, te u skladu s tim i sa stilovima jezičkog izražavanja, usavršavanje pismenog i usmenog izražavanja, različitih vrsta jezičkih vježbi i njihove konkretne primjene, potom o strukturi govornog iskaza i umjetničkoj interpretaciji tekstova, te o osnovnim pojmovima iz retorike i besjedništva i o usavršavanju govorničkih vještina.		
Tematske jedinice:	Na predavanjima će se studenti upoznati sa sljedećim sadržajima: 1. Jezičko izražavanje; jezičke djelatnosti: slušanje, govorenje, čitanje i pisanje 2. Osnovne funkcije jezika; raslojavanje/diferencijacija jezika; stilovi jezičkog izražavanja 3. Upotreba digitalnih tehnologija u unapređenju govorno-jezičkih kompetencija 4. Lingvistička stilistika; jezičko-stilske figure 5. Pismene i usmene vježbe u nastavi kulture izražavanja: gramatičke, leksičke, pravopisne vježbe 6. Pismene i usmene vježbe u nastavi kulture izražavanja: ortoepske – artikulacijske, akcenatske i intonacijske vježbe 7. Stilsko-kompozicijske vježbe; tekstovni tipovi; pisanje komunikacijskih tekstova 8. Prvi parcijalni ispit 9. Struktura govornog iskaza; dikcijske jedinice 10. Vidovi usmenog izražavanja; komunikativni diskursi 11. Interpretativni i kreativni diskursi: izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje 12. Versifikacija – osnovni pojmovi; elementi ritma; rima; umjetnička interpretacija teksta 13. Pragmatika i govorni činovi 14. Retorika i besjedništvo – osnovni pojmovi; retorika i stilistika 15. Lingvostilistička interpretacija književnumjetničkog teksta		
Ishodi učenja:	Znanje: usvajanje znanja o osnovnim pojmovima jezičke djelatnosti, o raslojavanju i funkcijama jezika, jezičko-stilskim sredstvima i osnovnim lingvostilističkim pojmovima, usvajanje znanja o različitim vrstama pismenih i usmenih vježbi i načinima primjene navedenih znanja na		

	konkretnim tekstovima, usvajanje znanja o vidovima usmenog izražavanja i primjeni u konkretnim situacijama, pragmatici i govornim činovima, te znanja o umjetničkoj i lingvostilističkoj interpretaciji tekstova. Vještine: Studenti će steći komunikacijske i jezičke vještine i znanja iz kulture izražavanja i u pismenoj i u usmenoj formi, te ih naučiti primjenjivati kao nastavnik koji treba biti uspješan govornik. Vlastitim pravilnim govorom bit će uzor dobroga govornika kako bi mogli kvalitetno izvoditi aktivnosti koje potiču razvoj govora, kulturu izražavanja i razvoj komunikacijske kompetencije u osnovnoškolskom uzrastu. Kompetencije: Nakon položenog ispita studenti će biti osposobljeni za pisanje različitih vrsta tekstova i prepoznavanje njihovih karakteristika, umjetničku interpretaciju tekstova, izražajno čitanje, prepričavanje i recitovanje tekstova primjerenih djeci osnovnoškolskog uzrasta. Posebno će biti osposobljeni za pravilno sudjelovanje u različitim govornim činovima, njihovu interpretaciju i primjenu kod djece osnovnoškolskog uzrasta, te za podizanje kvaliteta kulture izražavanja i u pismenoj i u usmenoj formi.
Cilj održivog razvoja (SDG):	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje
Metode izvođenja nastave:	Predavanja sa prezentacijama, vježbe (pismenog i usmenog izražavanja), diskusija, istraživački zadaci, pisanje eseja ili priprema, posjeta pozorištu.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	1. Pismene pripreme/esej/istraživački zadatak – 20% 2. Prvi parcijalni ispit /pismeni ispit – 30% 3. Usmeni ispit – 50%
Literatura:	Obavezna: Palić, I., Omerović, M. (2023), <i>Bosanski jezik i komunikacija u nastavnoj praksi</i>, Sarajevo Publishing, Sarajevo (odabrana poglavlja) Šipka, Milan (2014), <i>Kultura govora</i>, Institut za jezik, Sarajevo (odabrana poglavlja) Omerović, Mirela i L. Hamzagić Kovačević (2024), <i>Jezička djelatnost čitanja – temelj funkcionalne pismenosti</i>, Univerzitet u Sarajevu – Pedagoški fakultet, Sarajevo Dopunska: Pavličević-Franić, Dunja (2005), <i>Komunikacijom do gramatike (razvoj komunikacijske kompetencije u ranome razdoblju usvajanja jezika)</i>, Alfa, Zagreb Turza-Bogdan, T., Cvikić, L. (2023), <i>Dijete, jezik, pismenost. Jezični temelji i poticanje pismenosti u odgojno-obrazovnom kontekstu</i>, Sveučilište u Zagrebu – Učiteljski fakultet, Zagreb Bukvić Pažin, A., Ott Franolić, M. (2023), <i>Velika važnost malih priča: zašto i kako čitati djeci</i>, Ljevak, Zagreb Katnić-Bakaršić, M. (2001), <i>Stilistika</i>, Ljiljan, Sarajevo Bakšić, S., Bulić, H. (2019), <i>Pragmatika</i>, Bookline, Sarajevo Palašić, Nikolina (2020), <i>Pragmalingvistika – lingvistički pravac ili petlja</i>, Hrvatska sveučilišna naklada i Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, Zagreb Peti-Stantić, Anita (2019), <i>Čitanjem do (spo)razumijevanja. Od čitalačke pismenosti do čitateljske sposobnosti</i>, Ljevak, Zagreb Jelaska, Z. (2007), „Teorijski okviri jezikoslovnog znanja u novome nastavnome programu hrvatskoga jezika za osnovnu školu“, <i>Komunikacija u nastavi hrvatskoga jezika: Suvremeni pristupi poučavanju u osnovnim i</i>

srednjim školama, ur. Češi, M., Barbaroša-Šikić, M., Zagreb, Naklada Slap i Agencija za odgoj i obrazovanje, 9–33.

Halilović, Senahid (2017), *Pravopis bosanskoga jezika*, Slavistički komitet, Sarajevo

Bulić, Refik (2025), *Bosanski pravopisni priručnik*, Institut za bosanski jezik i književnost, Tuzla

Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I. (2000), *Gramatika bosanskoga jezika*, Dom štampe, Zenica

Halilović, S., Palić, I., Šehović, A. (2010), *Rječnik bosanskoga jezika*, Filozofski fakultet, Sarajevo

Tanović, I. (1999), *Frazeologija bosanskoga jezika*, Sarajevo

Aristotel (2017), *Retorika*, Štampar Makarije, Beograd

Kvintilijan (1985), *Obrazovanje govornika*, Sarajevo

Platon (2015), *Odbrana Sokratova*, Dereta, Beograd

Visinko, Karol (2009), *Dječja priča – povijest, teorija, recepcija i interpretacija*, Školska knjiga, Zagreb

Visinko, Karol (2010), *Jezično izražavanje u nastavi hrvatskoga jezika. Pisanje*, Školska knjiga, Zagreb

Visinko, Karol (2014), *Čitanje. Poučavanje i učenje*, Školska knjiga, Zagreb

Visinko, Karol (2015), *Diktat u nastavnoj teoriji i praksi*, Profil, Zagreb

Visinko, Karol (2016), *Diktat. Komunikacijsko-funkcionalna primjena u nastavi hrvatskoga jezika*, Profil, Zagreb

Čudina-Obradović, Mira (2008), *Igrom do čitanja: Igre i aktivnosti za razvijanje vještina čitanja*, Školska knjiga, Zagreb

Škarić, Ivo (2000), *Temeljci suvremenog govorništva*, Školska knjiga, Zagreb